



„Ty jesteś jak zdrowie!”, czyli za co cenimy Litwę?

2014-03-31

Szczególnie bliska Polakom ze względu na wiele historycznych powiązań, Litwa jest krajem niezwykle i zaskakującym. Mimo, że szybko rozwija się i dogania nowoczesną Europę, wciąż zadziwia bogatą tradycją i obrzędami, które są kultywowane w poszczególnych jej regionach. Zobacz, za co kochamy ten kraj!

Pierwsza wzmianka o Litwie pochodzi z 14 lutego 1009 r., jednak państwo litewskie powstało dopiero w XIII wieku. W XIV wieku ówczesne Wielkie Księstwo Litewskie było największym państwem w Europie. W 1385 r. weszło w związki z Polską, które przerodziły się w 1569 r. w trwałą unię realną (unia lubelska). W latach 1795–1918 Litwa znajdowała się pod władzą rosyjską. W 1918 r. powstała niepodległa Republika Litewska, w 1940 r. przekształcona w Litewską Socjalistyczną Republikę Radziecką. 11 marca 1990 r. Litwa ogłosiła deklarację niezawisłości. Datę tę Litwini upamiętniają każdego roku, obchodząc swoje najważniejsze święto państwowe - *Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena*, czyli Dzień odzyskania niepodległości.

Współczesna Litwa graniczy z Rosją, Polską, Białorusią i Łotwą. Ma ona dostęp do morza Bałtyckiego i chwali się zlokalizowaniem na jej terenie geometrycznego środka Europy. Litwa należy do Unii Europejskiej i NATO. Jej stolicą jest Wilno – miasto partnerskie Krakowa od 1991 r. Językiem urzędowym w kraju jest litewski, należący do grupy języków bałtyckich. Używane są również języki mniejszości narodowych, głównie polski, rosyjski i białoruski. Republika Litewska jest demokracją semiprezydencką z zagwarantowanym konstytucyjnie trójpodziałem władz. Litewski parlament jest jednoizbowy (tylko Sejm), a kandydat na Prezydenta musi mieć ukończone 40 lat i co najmniej od 3 lat mieszkać na terytorium państwa, będąc jego pełnoprawnym obywatelem (przepis mający chronić przed wtrącaniem się w politykę obcych państw). Obecnie urząd ten sprawuje Dalia Grybauskaitė.

„*Vienybė težydi*” („*Niech jedność rozkwita*”) – to główne motto narodu litewskiego, o którym można z pewnością powiedzieć, że jest narodem dostojnym, dumnym, pracowitym i gospodarnym. Cechy te oddaje żółto-zielono-czerwona flaga Litwy. Żółty kolor oznacza tu życie i szlachetność, zieleń to kolor nadziei, ale też ziemi, pól i lasów, czerwień natomiast symbolizuje krew przelaną w obronie Ojczyzny. O dumie Litwinów świadczy fakt, że niezwykle dużą uwagę przywiązują do swojego ojczystego języka, kultury i folkloru. Dbając o czystość języka Litwini niechętnie przyjmują terminy międzynarodowe czy zapożyczenia. Dziennikarzom litewskim grozi kara za używanie w telewizji czy radiu obcojęzycznych zwrotów. Równie ważnym elementem tożsamości kulturowej Litwinów jest ich waluta – Lit. Mieszkańcy Litwy słyną z powściągliwości w okazywaniu uczuć, przez którą często zarzuca im się brak temperamentu, oziębłość, czy brak poczucia humoru. Choć skłonność do melancholii i refleksji jest szczególnie widoczna podczas obchodów oficjalnych świąt, wizerunkowi „poważnego Litwina” wydają się zaprzeczać nie tylko przedstawiciele młodego pokolenia, ale także mieszkańcy stołecznego Wilna – otwarci, światowi i bardzo towarzyscy.

Kwintesencję litewskiej kultury stanowią bogato zdobione stroje ludowe, piękne wyroby rzemieślnicze i tkaniny. Polskich turystów do tego kraju sprowadza oczywiście potrzeba poszukiwania polskich korzeni, śladów wspaniałej historycznej przeszłości oraz wybitnych polskich poetów, takich jak Adam



**Magiczny
Kraków**

Mickiewicz czy Czesław Miłosz. Światową klasę reprezentują zabytki Wilna i Kowna. Warte uwagi są również inne atrakcje turystyczne np. jedyna w Europie gotycka twierdza na wodzie w Trokach, port i Muzeum Morskie Kłajpedy, atrakcje wodne w Druskiennikach, czy unikalna możliwość obcowania z przyrodą w litewskich parkach narodowych.

Na szczególną uwagę zasługuje wreszcielitewska kuchnia. Kulinarną ciekawostką są wypiekane tu pierogi, ziemniaczane baby, czy tradycyjne kiełbasy, których nigdzie indziej spotkać nie można. Podobnie jest z miodem pitnym, o którym często czytaliśmy w Sienkiewiczowskiej Trylogii, a którego smakiem na Litwie można rozkoszować się bez końca.

Więcej o Litwie i naszym partnerskim mieście Wilnie w kolejnych artykułach!

[W tajnej służbie jego królewskiej mości](#)

[Szelmostwa chłopca z kaloszem](#)

["From Vilnius with love..."](#)

[Republika Užupio. Rzecz o wileńskich separatystach](#)

[Čiurlionis - sztandarowa postać kultury litewskiej](#)

[Zróbmy sobie nowoczesny raj, czyli postindustrialna sielanka w centrum Wilna](#)